

Varsa József Útlevele

Varsa József útlevelének 9. oldala, amelyen látható a jugoszláv bepecsételés Pancsovába menet.

A pancsovai házra már emlékszem, a háborúig minden nyarat ott töltöttünk. A pancsovai Fő utcán volt egy négyszobás, földszintes, tornácos ház. Laci bácsinak nem volt külön hálósobája, az úri szobában volt az ágya. Nagyapának volt. Volt egy nagy konyha, egy nagyon elegáns fürdőszoba, fekete kőből vagy márványból volt a kád. Rézhengerrel lehetett meleg vizet csinálni. Faűtéses cserépkályhák voltak. Volt egy szakácsnő meg egy szobalány, ők egy szobában laktak. Nekem nagyon határozottan megmondták, hogy udvariasnak kell velük lenni, és néaninek kell őket szólítani, szépen kell kérni, ha kérek valamit. Például süvegcsukrot, mert az volt. Volt egy kutya, egy nagyon érdekes kis foxi. Imádtam a kutyákat, és nekem nem volt. A konyha hatalmas volt, legalább ötször ötös, és két szép fényes sparhert volt benne. Az egyikben mindig égett tűz, így mindig volt meleg víz. Még külön volt valami kemenceszerű is, de azt nem használták. A hálósobának két nagy ablaka volt, ami a Fő utcára nézett, és az ablak előtt volt egy kanapé rengeteg párnával. Arra térdeltem fel, és kibámulhattam az utcára, ami mulatságos volt, mert közel volt az utca -- nem úgy, mint Pesten, ahol a hatodikon laktunk --, és lovas kocsik meg ökrös szekerek jártak. Az is érdekes volt, ahogy jöttek haza a tehének. Mivel nem jöttek el egészen a házig, ki kellett kéredzkednem a ház elé. A kert nem volt nagy, de nagyon szép. Sok rózsza volt benne, és a nagyapám tudta a nevüket. Ő csak a rózsáival foglalkozott.